

COMPENSATIECOMMISSIE

Zaaknummer Compensatiecommissie 2016CC769

Zaaknummer Klachtencommissie 2015W1502

datum uitspraak 25/05/2016

De Compensatiecommissie voor seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland (hierna ook te noemen: de Compensatiecommissie) geeft op grond van de Compensatieregeling R.-K. Kerk Nederland, Compensatie na seksueel misbruik van *meerderjarigen* (hierna ook te noemen: de Compensatieregeling), het volgende advies naar aanleiding van de aanvraag tot compensatie door:

[naam],
geboren op [datum],
wonende te [plaats],
hierna te noemen: verzoeker,

te voldoen door:

het Aartsbisdom Utrecht,
gevestigd te [plaats],
hierna te noemen: verweerder.

1. Verloop van de procedure

1.1 Het aanvraagformulier voor het verkrijgen van compensatie wegens vastgesteld seksueel misbruik van een meerderjarige door een persoon verbonden aan een R.-K. instelling in Nederland is door de griffie van de Compensatiecommissie ontvangen op 26 januari 2016, tezamen met het advies van de Klachtencommissie d.d. 11 november 2015 met zaaknummer 2015W1502, waarin het seksueel misbruik gegrond is verklaard en de brief van 17 november 2015, waarin verweerder te kennen geeft de gegrondverklaring over te nemen. Op het vorennoemde aanvraagformulier heeft verzoeker aangekruist dat in zijn geval sprake is van een zogenaamde 'weerloze toestand'. Het door verweerder ingevulde antwoordformulier is door de griffie ontvangen.

1.2 Door het indienen van het aanvraagformulier heeft verzoeker aangegeven akkoord te gaan met de Compensatieregeling. Ook verweerder heeft de Compensatieregeling aanvaard. Beide partijen hebben afschriften gekregen van alle genoemde stukken die deel uitmaken van het dossier waarover de Compensatiecommissie beschikt.

2. De vaststaande feiten

Voor de beoordeling van de aanvraag tot compensatie gaat de Compensatiecommissie uit van de feiten en omstandigheden, zoals deze door de Klachtencommissie in haar advies zijn vastgesteld en gegrond zijn bevonden. Kort weergegeven en nader beschreven in het advies van de Klachtencommissie gaat het in deze zaak om het navolgende seksueel misbruik.

Verzoeker is geboren vlak nadat zijn moeder uit [land] was teruggekomen naar Nederland. Zijn vader had een functie in het [beroep] en kwam pas maanden na verzoekers geboorte naar Nederland. Verzoekers oudere broer en zus zijn beiden in [land] geboren. Het leven in Nederland viel voor verzoekers moeder niet mee. Verzoeker had geen goed contact met zijn ouders. Hij had het gevoel er niet bij te horen, geen deel uit te maken van ‘de periode in [land]’, niet te deugen. Zijn vader was streng en weinig thuis. Verzoeker is op 16 jarige leeftijd het [beroep] ingegaan. Op [leeftijd] ging hij uit het [beroep]. Hij realiseerde zich toen dat hij de wens van zijn vader had ingewilligd door in het [beroep] te gaan [werken], maar dat hij niet zijn eigen wensen en verlangens had gevolgd. Verzoeker wilde voortaan gaan werken aan de vrede in de wereld. Daartoe zocht hij in [jaartal] contact met wijlen [burgerlijke naam] (hierna: [aangeklaagde]), die destijds voorzitter was van de [naam beweging].

Tijdens een gesprek dat op een avond in [jaartal] rond 22.00 uur plaatsvond in de pastorie ‘[naam pastorie]’ in [plaats] besprak verzoeker met [aangeklaagde] de mogelijkheden om bij [beweging] te komen werken. Hierbij kwamen op enig moment de overspannen toestand en het recente overlijden van verzoekers vader ter sprake, waarop verzoeker in huilen uitbarstte. [aangeklaagde] gaf het gesprek daarop een pastorale wending en ging in op verzoekers overspannenheid. Daardoor raakte verzoeker echter nog meer overstuur. [aangeklaagde] sloeg een arm over verzoeker en trok hem bij zich op schoot. [aangeklaagde] zei vervolgens: “Volgens mij heb jij een flink pak slaag voor je blote billen nodig”. Daarom trok [aangeklaagde] de broek en onderbroek van verzoeker tot diens knieën uit en legde verzoeker als een kind over de knie. [aangeklaagde] begon niet te slaan, maar streelde de billen van verzoeker. Hij schoof vervolgens zijn hand tussen de benen van verzoeker door naar de onderkant naar het geslachtsdeel van verzoekers. Hij betastte en streelde toen de balzak van verzoeker.

Vervolgens heeft verzoeker een black out gekregen. Hij herinnert zich dat hij vervolgens in zijn auto zat, hard aan het huilen was en zich geen raad wist. Hij is die avond verward thuis gekomen. Verzoeker was ten tijde van het seksueel misbruik kwetsbaar en psychisch in de war, aldus het advies van de Klachtencommissie onder 4.4. Ten tijde van dit seksueel misbruik was verzoeker rond de 32 jaar oud en naar de toen geldende regelgeving meerderjarig.

3. Het bewijs

Verzoeker heeft als bewijsmiddel bedoeld in artikel 7 sub a van de Compensatieregeling in het geding gebracht het advies van 11 november 2015 (zaaknummer 2015W1502) van de Klachtencommissie gegeven naar aanleiding van de klacht van verzoeker. In dit advies is de klacht gegrond verklaard. Ook is overgelegd het besluit van verweerder, waarin staat vermeld, dat de verantwoordelijke kerkelijke gezagsdrager het genoemde advies van de Klachtencommissie heeft overgenomen.

4. Overwegingen Compensatiecommissie

4.1 Verzoeker is van oordeel dat zijn aanvraag voor compensatie beoordeeld dient te worden op basis van de Compensatieregeling voor minderjarigen. Hij heeft daarom op het aanvraagformulier voor compensatie na seksueel misbruik van *meerderjarigen* aangekruist dat in zijn geval sprake was van een ‘weerloze toestand’ ten tijde van het seksueel misbruik, in welk geval een beroep op de regeling voor *minderjarigen* open staat. Verzoeker beroept zich daarmee op de bepaling zoals genoemd in de Inleiding van Compensatieregeling voor meerderjarigen, die in geval van ‘*weerloosheid*’ van de aanvrager toepasselijkheid van de minderjarigenregeling mogelijk maakt.

4.2 De Compensatiecommissie is van oordeel dat onder het begrip ‘weerloze toestand’ als bedoeld in de Compensatieregeling voor meerderjarigen (zie de tweede alinea van de Inleiding van de Compensatieregeling voor meerderjarigen, op pagina 2), een toestand dient te worden verstaan, waarbij sprake moet zijn van lichamelijke of geestelijke onmacht, in die zin dat de desbetreffende persoon niet in staat moet worden geacht zijn of haar wil te bepalen. In zijn algemeenheid verstaat de Compensatiecommissie daaronder situaties, waarin sprake is van bewusteloosheid of van een dusdanig ernstige geestelijke of lichamelijke stoornis dat in redelijkheid geoordeeld moet worden dat de betrokkene zijn of haar wil niet kan bepalen. Voor de beantwoording van de vraag hoe de toestand van verzoeker moet worden beoordeeld, is de toestand van verzoeker ten tijde van het seksueel misbruik bepalend.

4.3 Samengevat stelt verzoeker - zo valt af te leiden uit het advies van de Klachtencommissie - dat hij door het recente overlijden van zijn vader in combinatie met zijn eigen overspannen toestand (mede samenhangend met de nieuwe wending die hij zijn leven wilde geven) volledig uit balans was. Hij was in huilen uitgebarsten en wist zich geen raad.

4.4. De Compensatiecommissie wenst op geen enkele wijze afbreuk te doen aan de kwetsbare toestand waarin verzoeker destijds verkeerde en aan de omvang van zijn destijds gevoelde geestelijke nood. Ook de Klachtencommissie heeft in overweging 4.4 van haar advies geoordeeld dat verzoeker ten tijde van het misbruik kwetsbaar en psychisch in de war was.

Desalniettemin is de Compensatiecommissie van oordeel dat de situatie van verzoeker ten tijde van het seksueel misbruik niet op één lijn kan worden gesteld met de ‘weerloze toestand’ zoals in overweging 4.2 genoemd. Van bewusteloosheid of van een dusdanig ernstige geestelijke of lichamelijke stoornis dat in redelijkheid geoordeeld dient te worden dat verzoeker zijn wil toen niet heeft kunnen bepalen, is naar het oordeel van de Compensatiecommissie niet gebleken. Ten tijde van het hier aan de orde zijnde misbruik was geen sprake van een black out, want dat weet hij zich nog te herinneren. Wat er tijdens de kennelijke black out mogelijk heeft plaatsgevonden, maakt geen onderdeel uit van de onderhavige procedure.

Dit brengt met zich dat niet de Compensatieregeling na seksueel misbruik van minderjarigen, maar de Compensatieregeling voor méerderjarigen van toepassing is op de aanvraag tot compensatie van verzoeker. Hiermee wil de Compensatiecommissie geenszins de suggestie wekken dat verzoeker ‘zich maar had moeten weren’. Het is duidelijk dat verzoeker in de toestand waarin hij verkeerde in combinatie met de doelgerichte handelwijze van [aangeklaagde] volledig overrompeld is geweest. De Compensatiecommissie is er ambtshalve mee bekend dat seksueel misbruik zowel bij minder- als bij meerderjarigen in een aanzienlijk aantal gevallen plaatsvindt binnen een setting waarbinnen het slachtoffer zich overrompeld voelt en waarbij tevens sprake is van een vorm van kwetsbaarheid van het slachtoffer. De Compensatieregeling heeft bepaald dat alleen die situaties onder de minderjarigenregeling beoordeeld kunnen worden waarin sprake is van de hierboven vermelde ‘weerloze toestand’.

4.5 Gelet op het jegens verzoeker gepleegde seksueel misbruik, zoals vermeld onder 2 en gelet op het geleverde bewijs daarvan zoals vermeld onder 3, oordeelt de Compensatiecommissie dat een indeling van de aanvraag tot financiële compensatie in categorie 1, zoals nader omschreven in artikel 5 sub 1 van de Compensatieregeling voor meerderjarigen, haar juist voorkomt.

4.6 De Compensatieregeling voor meerderjarigen kent, zoals de toelichting bij de Compensatieregeling het omschrijft, een tegemoetkoming naar billijkheid in de schade ontstaan door seksueel misbruik. In een aantal gevallen zal de compensatie de schade dekken, in een aantal gevallen zal dat niet zo zijn. De in deze regeling omschreven compensatie heeft het karakter van smartengeld ter erkenning van het jegens verzoeker gepleegde seksueel misbruik en ter genoegdoening van het geschokte rechtsgevoel.

Het is bedoeld om een materiële vergoeding te bieden ter verzachting van het gedurende vele jaren ondergane psychisch leed, de pijn, het verdriet en de gederfde levensvreugde. Tevens is de vergoeding, zoals de toelichting op de regeling vermeldt, bestemd voor vergoeding van sommige uitgaven die gedaan zijn ten gevolge van het misbruik.

4.7 Een indeling in categorie 1, zoals geformuleerd in artikel 5 sub 1 van de Compensatieregeling voor meerderjarigen is aan de orde. De Compensatieregeling voor meerderjarigen biedt geen ruimte om eventuele (substantiële) vermogensschade in haar oordeel te betrekken. Dit doet uiteraard geen afbreuk aan het seksueel misbruik dat verzoeker is aangedaan en dat niet alleen een fysieke inbreuk, maar ook een geestelijke inbreuk is geweest op verzoekers integriteit. Het seksueel misbruik dat verzoeker door [aangeklaagde] is aangedaan heeft ingrijpende gevolgen (gehad) voor verzoekers persoonlijke leven die hebben doorgewerkt tot op de dag van vandaag.

Alle feiten en omstandigheden afwegend, waaronder de aard van het seksueel misbruik, het feit dat het bij één keer is gebeven, maar ook de impact die het misbruik op verzoeker heeft gehad, komt de Compensatiecommissie tot het oordeel dat betaling van het bedrag van €2.000,- binnen categorie 1 van de Compensatieregeling voor meerderjarigen, geadviseerd dient te worden.

5. Slotsom

5.1 De Compensatiecommissie heeft kennisgenomen van alle stukken in het onderhavige dossier en is op grond daarvan tot het oordeel gekomen dat de onderhavige aanvraag gelet op de bepalingen van de Compensatieregeling voor meerderjarigen dient te worden ingedeeld in categorie 1 van de Compensatieregeling voor meerderjarigen en dat het hierna te vermelden bedrag voor betaling in aanmerking dient te komen.

5.2 Betaling van compensatie geschiedt zonder dat van de verzoeker tot compensatie finale kwijting te zake van schadevergoeding wegens seksueel misbruik wordt verlangd.

5.3 Deze beslissing van de Compensatiecommissie geldt als bindend advies voor verweerder en is noch voor verzoeker, noch voor verweerder vatbaar voor enige vorm van beroep bij de Compensatiecommissie.

6. Het advies

De Compensatiecommissie komt tot een indeling van de aanvraag van verzoeker in categorie 1 van de Compensatieregeling voor meerderjarigen en adviseert verweerder binnen zes weken te rekenen vanaf de dag na deze uitspraak aan verzoeker een bedrag van €2.000,- te betalen.

Deze beslissing is gewezen door de Compensatiecommissie in de samenstelling mr. B. H. (voorzitter), mr. J.M. van de L. en de heer E.S. G., bijgestaan door mr. E.B. S. -van C., griffier, op 25/05/2016 en is ondertekend door de voorzitter.

voorzitter